

Etika in vrednote v vzgoji in izobraževanju

Posvet na Brdu pri Kranju, 4. 9. 2013

Na Brdu pri Kranju je Inštitut za etiko v sodelovanju s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti (SAZU) in častnim pokroviteljem predsednikom republike Borutom Pahorjem priredil posvet Etika in vrednote v vzgoji in izobraževanju. Posveta se je udeležilo več kot 480 ravnateljic in ravnateljev vrtcev in šol.

Predsednik republike je zbrane nagovoril in jih pozval, da se kot tisti, ki na mlajše prenašajo ne samo znanje, ampak tudi vrednote, dejavno vključijo v proces integracije vrednot v vzgojno-izobraževalni sistem. Le tako bosta lahko zagotovljeni boljša prihodnost za celotno družbo in kar najbolj kakovostna vzgoja otrok in mladih. "Učitelji, ki imate največ izkušenj z otroki in mladino, lahko pomagate odgovoriti na vprašanje, kako v mladih ljudeh okrepiti vrline poštenosti, solidarnosti, strpnosti ter zdravega načina življenja. Vaša pomoč, vaš nasvet in ne nazadnje vaše osebno ravnanje so v tem procesu nenadomestljivi," je dejal predsednik Pahor in dodal, da smo Slovenci v procesu tranzicije morda živeli v naivnem pričakovanju, da na koncu ostajata človek in skupnost s svojo moralno držo, vendar pa je nespoštovanje etičnih vrednot botrovalo razmeram, ki smo jim priča v današnjem času. občutek, da živimo v pravični družbi, moramo povrniti. Naša naloga je, da skupaj najdemo odgovore, da pridobljeno znanje uporabljamo za skupno dobro. V šolo je treba vnesti več elementov

etične vzgoje, ki bo okrepila značaj učencev. Predsednik je prepričan, da je za našo prihodnost ključnega pomena pravilna, pravočasna in dobra vzgoja otrok in mladih ter spoštovanje etičnih standardov na vseh ravneh javnega življenja.

Minister za šolstvo, Jernej Pikalo, je poudaril, da mora učitelj imeti besedo, pobudo, da je njegova beseda samostojna in etična. Zavzel se je, da je treba učitelja opolnomočiti, da bo imel večjo moč kot človek, manj upravnih postopkov in več pedagoškega dela z več pedagoškega erosa.

O potrebi po etiki in vrednotah v slovenski in globalni družbi ter integraciji vrednot v vzgojo in izobraževanje sta govorila akademik dr. Jože Trontelj in profesor dr. Janek Musek, o raziskovanju vrednot pa dr. Niko Toš. Dr. Elmar Doppelfeld iz Kölna, vodilni strokovnjak s področja bioetike v svetu, in dr. David Carr, strokovnjak za etiko na *Univerzi Birmingham*, sta govorila o evropskih etičnih vrednotah in oblikovanju značaja v šolah.

Predavanjem sta sledili dve okrogli mizi. Prva je dala glas šolnikom (Milan Rejc, predsednik *Združenja ravnateljic in ravnateljev osnovnega in glasbenega šolstva*; Božena Bratuž, predsednica *Skupnosti vrtcev*; Anton Meden, predstavnik *Zveze aktivov svetov staršev*). Na drugi okrogli mizi so sodelovali gospodarstveniki (Marjan Batagelj, predsednik upravnega odbora podjetja *Postojnska jama* in direktor *Batagelj&Co.*; Boštjan Gorjup, direktor področja gospodarjenja *BSH Hišni aparati d.o.o.* *Nazarje*; Iza Login, direktorica podjetja

Outlift7; Franci Pliberšek, generalni direktor *MIK Celje*), ki so poudarili vrednote, ki naj jih ima bodoči delavec, ko išče zaposlitev.

Inštitut za etiko bo skušal prispevati h kulturi znanja, vrednot in etike na področju vzgoje in izobraževanja od predšolske ravni do univerze. Predstavil je evropsko ogrodje etike in vrednot (EOEV), celovit model, ki vključuje 10 temeljnih vrednotnih področij: humanost, modrost, življenje-

Foto: Marko Hrovat

-narava-zdravje, skrb za sočloveka, pravičnost, univerzalizem, integralnost, delo in kreativnost, tradicijo, kulturo. Ker je ključnega pomena tudi novo znanje o vrednotah in procesih etične vzgoje, je Inštitut predstavil tudi učni program izobraževanja za učitelje z naslovom *Etika in vrednote v vzgoji in izobraževanju*. Program bo trajal tri leta. Odmev na posvetu je bil dober, saj program izobraževanja že poteka. Dr. Jože Trontelj je zatrdil, da upoštevanje novih znanstvenih spoznanj o razvoju in delovanju človeških možganov "lahko močno izboljša učne in vzgojne uspehe, s tem pa prispeva k boljši in srečnejši družbi prihodnosti". ■